

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 664)

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları
(1/630)**

T. C.

Başbakanlık

1.11.1993

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0. KKG/101-622/06488

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 30.9.1993 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller
Başbakan

G E R E K Ç E

Türkiye - Küba ilişkilerinin normal seyri dikkate alınarak iki ülke arasında bir Hava Ulaştırma Anlaşması'nın akdi taraflarca uygun mütalaa edilmiş ve bu amaçla Havana'da müzakere edilen Anlaşma 11 Eylül 1992'de parafe edilmiştir.

Anılan Anlaşma, Havana Büyükelçimiz tarafından 29 Temmuz 1993'te Havana'da imzalanmıştır.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

22.4.1994

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

Esas No. : 1/630

Karar No. : 16

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» Dışişleri ve Ulaştırma bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakiyle, Komisyonumuzun 20.4.1994 tarihli 8 inci Birleşiminde incelenip görüşüldü.

Türkiye - Küba ilişkilerinin normal seyri dikkate alınarak iki ülke arasında bir Hava Ulaştırma Anlaşmasının akdi taraflarca uygun mütalaa edilmiş ve bu amaçla Havana'da müzakere edilen Anlaşma 11 Eylül 1992'de parafe edilmiş ve 29 Temmuz 1993'te Havana'da imzalanmıştır.

Komisyonumuz, iki ülke arasında imzalanan Anlaşmanın Onaylanmasına Dair Kanun Tasarısını tümü üzerindeki görüşmelerden sonra benimseyerek maddelerine geçilmesini kararlaştırdı.

Müteakiben Tasarının maddeleri müzakere edilerek 1,2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili <i>İrfettin Akar</i> Muğla	Sözcü <i>Bülent Atasayan</i> Kocaeli
Üye <i>Turgut Tekin</i> Adana	Üye <i>İrfan Köksalan</i> Ankara
Üye <i>Hüseyin Balyalı</i> Balıkesir	Üye <i>Ömer Lütfi Coşkun</i> Balıkesir
Üye <i>Fethi Akkoç</i> Bursa	Üye <i>Abulilah Fırat</i> Erzurum
Üye <i>M. Fevzi Yalçın</i> Eskişehir	Üye <i>Cengiz Bulut</i> İzmir
Üye <i>Yusuf Namoğlu</i> İstanbul	İstanbul <i>İsmail Sancak</i> İstanbul
Üye <i>Hüseyin Erdal</i> Yozgat	Üye <i>Ali Uzun</i> Zonguldak

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

13.5.1994

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/630

Karar No. : 52

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 4.5.1994 Tarihli 14 üncü Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı Temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Türkiye ile Küba arasında mevcut ilişkilerin tabii seyri sonucu imzalanan Anlaşma Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü
<i>Erdal İnönü</i>	<i>Yüksel Yalova</i>
İzmir	Aydın
Üye	Üye
<i>M. Selahattin Kılıç</i>	<i>Orhan Kilercioğlu</i>
Adana	Ankara
Üye	Üye
<i>Mehmet Sağdıç</i>	<i>İsmet Sezgin</i>
Ankara	Aydın
Üye	Üye
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>Hüsâmettin Örüç</i>
Bitlis	Bursa
Üye	Üye
<i>Şerif Ercan</i>	<i>B. Doğançan Akyürek</i>
Edirne	İstanbul
Üye	Üye
<i>Leyla Yeniay Köseoğlu</i>	<i>Ahmet Dökülmez</i>
İstanbul	Kahramanmaraş

Üye

Ali Eser

Samsun

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 29 Temmuz 1993 tarihinde Havana'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. T. Çiller

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

M. Karayalçın

Devlet Bakanı

Y. Aktuna

Devlet Bakanı

İ. Tez

Devlet Bakanı

T. Akyol

Devlet Bakanı

N. Kurt

Devlet Bakanı

C. Erhan

E. Şahin

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Ş. Erdem

Milli Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı V.

İ. Tez

Milli Eğitim Bakanı

N. Menteşe

Sağlık Bakanı

R. Serdaroğlu

Tarım ve Köyişleri Bakanı

R. Şahin

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

H. Ekinci

Devlet Bakanı

N. Cevheri

Devlet Bakanı

M. Gölhan

Devlet Bakanı

B. S. Daçe

Devlet Bakanı

G. Müftüoğlu

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. Çiloğlu

Devlet Bakanı

A. Şanal

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

M. Gazioglu

Maliye Bakanı

İ. Atilla

Bayındırlık ve İskân Bakanı

O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı V.

R. Serdaroğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

V. Atasoy

Turizm Bakanı V.

M. T. Köse

Çevre Bakanı

R. Akçalı

**BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA
VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KÜBA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Küba Cumhuriyeti Hükümetinin her ikisi de 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılmış olan Uluslararası Hava Servisleri Transit Anlaşması ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları olarak ülkeleri arasında hava seferleri kurmak amacıyla bir Anlaşma yapmak arzusuyla;

Aşağıdaki Maddelerde Anlaşmışlardır :

Madde : 1

Tanımlar

Bu Anlaşma bakımından, aksine hüküm bulunmadıkça :

a) «Sözleşme» deyimi 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ve her iki Âkid Tarafça kabul edilmiş olan Sözleşmenin 90 ncı Maddesine göre çıkarılan Ekler ve 90 ve 94 üncü Maddelere göre Sözleşme ve Eklerinde yapılan değişiklik ve ilaveler anlamını taşır.

b) Türkiye Cumhuriyeti bakımından «havacılık makamları» deyimi Ulaştırma Bakanı ve bu Bakan tarafından ifa edilen herhangi bir görevi yerine getirmek için yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı; Küba Cumhuriyeti bakımından «havacılık makamları» deyimi Sivil Havacılık Enstitüsü Başkanını ve bu Başkan tarafından ifa edilen herhangi bir görevi yerine getirmek için yetkilendirilmiş kişi veya organı ifade eder.

c) «Tayin edilen havayolu» deyimi bu Anlaşmanın 3 üncü maddesine uygun olarak tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş bulunan havayolu anlamını taşır.

d) «Ülke» deyimi Âkid Tarafların egemenliği altındaki kara parçası ve karasularını kapsar.

e) «Hava Seferleri», «Uluslararası Hava Seferi», «Havayolu İşletmesi» ve «tek-nik iniş» deyimleri Sözleşmenin 96 ncı maddesinde belirtilmiş anlamları taşır.

f) «Kapasite» deyimi aşağıda belirtilen anlamları taşır;

— Uçak ile ilgili olarak, hattın tamamından veya bir kısmında uçağın yolcu, yük ve posta için yararlanılabilir hacmidir.

— Belirtilen bir hava seferiyle ilgili olarak, verilen zaman içinde hattın tamamı veya bir kısmında işleyen uçağın bu seferler için kullanılan kapasitesi ile sefer sayısının çarpımıdır.

g) «Trafik» deyimi yolcu, bagaj, posta ve yük anlamını taşır.

h) «Ücret tarifesi» deyimi, acentalık ve diğer yardımcı hizmetler dahil, ancak posta taşınması için ücret ve koşullar dışındaki yolcu, bagaj ve yük için ödenecek fiyatlar ve bu fiyatların geçerliliğini belirleyen koşulları kapsar.

Madde : 2
Trafik Hakları

1. Anlaşma taraflarından her biri diğerine, bu Anlaşmanın I inci Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli Uluslararası Hava Seferleri kurması amacıyla, bu Anlaşma'da belirtilen hakları tanır. Bu seferlere ve hatlara bundan böyle sırasıyla «mutabık kalınan seferler» ve «belirtilen hatlar» denecektir. Her bir Âkit Tarafça tayin olunan havayolları, belirtilen bir hatta mutabık kalınan bir seferi icra ederken, aşağıdaki haklara sahip olacaklardır :

- a) Diğer tarafın ülkesi üzerinden inmeksizin uçmak.
- b) Söz konusu ülke içerisinde teknik iniş yapmak.
- c) Yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla, söz konusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın Ek I inde belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu Maddenin I inci paragrafındaki hiçbir husus, Anlaşma Taraflarından birinin havayolu işletmelerine, diğer Âkit Tarafın ülkesindeki bir noktadan diğer bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak hakkını verdiği şeklinde anlaşılabilir.

Madde : 3

Havayolu İşletmesinin Tayini ve İşletme Yetkileri

1. Her Âkit Taraf, diğer Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir havayolu işletmesini ve/veya işletmelerini tayin ettiğini, tayini gerli aldığını ve yerine başkasını tayin ettiğini yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Tayin bildirimini alan Taraf, bu maddenin 3 ve 4 üncü fıkrâ hükümleri uyarınca 5 inci paragraf çerçevesinde tayin edilen havayolu işletmesine ilgili işletme yetkilerini gecikmeden tanıyacaktır.

3. Anlaşma Taraflarından birinin yetkili havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin işletilmesinde normal ve makul şekilde uyguladıkları kanun ve yönetmeliklerde öngörülen koşulları yerine getirebilecek özellikleri taşıdığı konusunda, kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Taraflardan herbiri, tayin edilmiş bir havayolu işletmesini mülkiyetinin ve fiili kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden tarafın veya uyruklularının elinde bulunduğuna kanaat getirmediği hallerde, bu Maddenin 3 üncü fıkrasında sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir veya bu havayolu işletmesinin 2 nci maddede belirtilen haklarının kullanılmasına gerekli gördüğü sınırlamaları koyabilir.

5. Bir havayolu işletmesi tayin edilip, kendisine yetki verildiğinde bu Anlaşmanın Madde 10, Madde 13 ve Ek II hükümlerine bağlı olarak oluşturulan ücret ve uçuş tarifesi'nin ve üzerinde anlaşmaya varılan kapasitenin mutabık kalınan sefer bakımından yürürlükte olması kaydıyla bu seferleri işletmeye herhangi bir tarihte başlayabilir.

Madde : 4

İşletme Yetkilerinin Geriye ve Askıya Alınması

1. Anlaşma Taraflarından herbiri, aşağıdaki hallerde, diğer Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya bu Anlaşmanın 2 nci Maddesinde belirtilen hakların kullanılmasına gerekli gördüğü sınırlamaları koymak hakkına sahip olacaktır :

a) Havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiili kontrolünün havayolunu tayin eden Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğuna kanaat getirmemesi, veya

b) Havayolu işletmesinin bu hakların tanıyan Âkit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması, veya

c) Havayolu işletmesinin bu Anlaşmada belirtilen koşullara uygun olmayan herhangi bir faaliyette bulunması hallerinde,

2. Bu Maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen hakların geri alınması, askıya alınması veya sınırlama getirilmesi, kanun ve yönetmeliklerin daha fazla ihlal edilmesinin önlenmesi açısından gerekli olmadıkça, böyle bir hak ancak diğer Tarafla danışıldıktan sonra kullanılacaktır. Söz konusu danışmalar bu Anlaşmanın 15 inci Maddesi hükümleri çerçevesinde yürütülecektir.

Madde : 5

Giriş ve Çıkış İzni Kanunları ve Yönetmelikleri

1. Taraflardan birinin, uluslararası hava seyrüseferi yapan uçakların ülkeye giriş, kalış ve çıkışları veya bu uçakların ülkede kalış süresi içinde işletimi ve seyrüseferlerine ilişkin kanunlar ve yönetmelikler, milliyet farkı gözetmeksizin her iki Tarafın uçaklarına uygulanabilecek ve anılan kanun ve yönetmeliklere Anlaşma Taraflarından birinin ülkesine giren, ayrılan veya ülke içinde kalacak uçak tarafından uyulacaktır.

2. Taraflardan birinin, uçakta taşınan yolcu, mürettebat, kargo ve postanın ülkeye kabulü, ülkede kalışı veya ülkeden ayrılışına ilişkin gümrük giriş çıkışı, göç pasaport ve sağlık kontrolü gibi yasa ve yönetmeliklerine, o yolcu, mürettebat, kargo ve posta veya onlar adına hareket edenler tarafından ülkeye girişte, çıkışta ve ülkede kalış sırasında uyulacaktır.

Madde : 6

Gümrükten ve Diğer Vergi ve Harçlardan Bağışıklık

1. Anlaşma Taraflarından herbirinin tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donanım, akaryakıt ve yağları ile uçakta bulunan (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak levazımatı diğer Taraf ülkesine varışta, tekrar ülke dışına çıkarılacak kadar uçakta kalmak veya öteki Âkit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuş sırasında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer vergi, resim ve harçlardan bağışık olacaktır.

2. Aşağıda sıralananlar da yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler dışında aynı vergi, resim ve harçlardan bağışık tutulacaktır;

a) Taraflardan birinin ülkesinde, bu Taraf yetkili makamlarınca tespit edilen miktarları aşmamak ve diğer Tarafın uluslararası bir seferinde çalıştırılan uçaklarda kullanılmak üzere uçağa alınan uçak levazımatı;

b) Taraflardan birinin ülkesine, diğer Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerinin uluslararası seferlerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için götürülmüş yedek parçaları;

c) Uçağa alındığı Âkit Taraf ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak olanlar da dahil, diğer Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası seferlerinde işletilen uçakların iklimine ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıda (a) (b) ve (c) fıkralarında sözü edilen maddelerin gümrük nezaret ve kontrolü altında tutulması gerekebilir.

Madde : 7

Normal Havacılık Teçhizatı ile Tüketim Maddelerinin Depolanması

Anlaşma Taraflarından birinin tayin edilen havayolu şirketinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve tüketim maddeleri ve normal olarak uçakta taşınan teçhizat da diğer Âkit Taraf ülkesinde, o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar yurt dışına götürülünceye veya başka bir şekilde gümrük yönetmeliklerine göre elden çıkarılınca kadar sözü edilen yetkili makamların nezaretinde bulundurulabilir.

Madde : 8

Direkt Transit Trafığı

1. Anlaşma Taraflarından birinin ülkesinden transit geçen yolcular, bagaj, yük ve posta, havaalanının transit trafiğe tahsis edilmiş bölümünde buldukları sürece tedhiş hareketlerinin ve hıya korsanlığının önlenmesine yönelik güvenliğim gerektirdiğinin dışında basitleştirilmiş bir kontrolden başka herhangi bir işleme tabi tutulmayacaktır. Herhalde, uçağın tarifeli saatte kalkışı gereksiz yere geciktirilmeyecektir.

2. Direkt transit sırasında bagaj, yük ve posta, gümrük vergileri ile benzeri vergilerden bağışık olacaklardır.

Madde : 9

Mali Hükümler

1. Tayin edilmiş bulunan havayolu işletmesi, diğer Taraf ülkesinde doğrudan veya uygun göreceği acentalıklar aracılığı ile hava taşımacılığı hizmetlerini satış hakkına sahip olacaktır. Bu satışlarda konvertibl para kullanılacaktır.

2. Anlaşma Taraflarından herbiri, diğer Tarafça tayin edilen havayolu şirketine, harcamalar düşüldükten sonra kalan konvertibl parayı serbestçe transfer etme hakkını taşıyacaktır. Ancak transfer ile ilgili işlemler gelirim sağlandığı ülkenin döviz mevzuatına uygun olarak yürütülecektir.

3. Taraflardan biri diğer Tarafın tayin edilmiş havayoluna harcamalar düşüldükten sonra kalan parayı transfer etme konusunda bir kısıtlama uygularsa, diğer Taraf, karşılıklıktan hareketle benzer sınırlamaları yürürlüğe koyma hakkına sahip olacaktır.

4. Yukarıda belirtilen hususlara herhangi bir nedenle uyulmaması halinde, Anlaşma Tarafları her iki Tarafı tatmin edecek bir çözüme ulaşmak için Anlaşmanın da-

nışma, değişiklikler veya uyumsuzlukların çözümüne ilişkin hükümlerine başvurabileceklerdir.

Madde : 10
Kapasite Hükümleri

1. Her iki Anlaşma Tarafının havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan seferleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Mutabık kalınan seferlerin işletilmesinde, Anlaşma Taraflarından biri tarafından tayin edilen havayolu şirketi, hatların tamamı veya bir kısmı üzerinde diğerinin yaptığı seferleri haksız olarak etkilememek amacıyla diğer Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin çıkarlarını dikkate alacaktır.

3. Anlaşma Taraflarının tayin edilmiş havayolu şirketlerinin sağladıkları mutabık kalınan seferler, belirtilen hatlar üzerinde halkın taşıma ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu şirketlerini tayin etmiş Taraf Devlet ülkesinde başlayan veya oraya yönelik trafiğin mevcut ve makul olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak temel amaçları olacaktır.

4. Her iki Tarafın tayin edilmiş havayollarının mutabık kalınan seferleri işletmeleri koşuluyla, Taraflar, belirtilmiş hatlarda yapılacak seferlerin kapasitesi ve sıklığı üzerinde anlaşacaklardır. Sıklık ve kapasite her iki Tarafın havacılık makamlarının onayına bağlı olacaktır. Bu kapasite zaman zaman trafik talebine göre düzenlenebilecektir ve bu düzenlemeler de her iki Tarafın havacılık makamlarının onayına tabi olacaktır.

5. Geçici nitelikteki umulmadık yolcu talebini karşılamak için, tayin edilmiş olan havayolları, bu Madde hükümlerine rağmen, aralarındaki trafik talebini karşılamak için gereken bu tip geçici artışlar hususunda anlaşabilir. Bu türden her kapasite artışı onay için Tarafların havacılıkla ilgili makamlarının onayına gecikmeksizin bildirilecektir.

6. Anlaşma Taraflarından birinin tayin edilmiş havayolunun belirtilmiş hat boyunca üçüncü ülkelerdeki noktalarda faaliyet göstermekte olduğu durumlarda, yukarıdaki 3 ve 4 üncü paragrafa uygun olarak belirlenmiş olan kapasiteye ek bir kapasite Tarafların havacılıkla ilgili makamları arasındaki anlaşmaya bağlı olarak söz konusu havayolu tarafından uygulanabilecektir.

Madde : 11
Temsil Etme

Anlaşma Taraflarından herbiri, diğer Tarafın tayin ettiği havayoluna benzer haklar tanınması koşuluyla, öteki Taraf, diğer Tarafın tayin edilmiş havayoluna, mutabık kalınmış seferlerin gerçekleştirilmesi için kendi ülkesine bu tip seferlerin iş hacminin gerektirdiği teknik ve ticarî personeli getirme ve bulundurma hakkını verecektir. Yukarıda sözü geçen personel, ülkesinde bulunduğu Tarafın, ülkeye giriş izni ve kalma süresine ilişkin mevzuat hükümlerine tabi olacaktır.

Madde : 12
Havacılık Güvenliği

1. Uluslararası hak ve yükümlülükler çerçevesinde Anlaşma Tarafları, sivil havacılığın güvenliğini kanun dışı müdahalelere karşı korumayı, uluslararası diğer hak ve yükümlülüklerden vazgeçmeksizin, taahhüt edecekler ve bu çerçevede, sivil havacılığın güvenliğini hedef alan kanunsuz hareketleri önlemeye yönelik tedbirlere uygun davranacaklardır.

2. Anlaşma Tarafları, uçakların yasa dışı yollarla ele geçirilmesine; bu uçakların yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin güvenliğine karşı diğer yasa dışı eylemlere ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin her türlü tehdidi bertaraf etmek üzere, istem halinde birbirlerine her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun şekilde hareket edeceklerdir; Taraflar, kendi tescilindeki uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli oturan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin söz konusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini isteyeceklerdir.

4. Taraflardan herbiri, söz konusu uçak işletmecilerinin, diğer Taraf ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan sürece diğer Tarafça, yukarıdaki 3 üncü paragrafta belirtilen havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceğini kabul etmektedir.

5. Taraflardan herbiri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve uçak levazımının yükleme ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla yeterli önlemlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Taraflardan her biri, bir tehdidin giderilmesi amacıyla diğer Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir istemi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

6. Sivil uçakların yasa dışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vukubulması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasa dışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya tehdidin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesi yönünde diğer uygun önlemlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

7. Bu maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında Anlaşma Taraflarından biri için sorunlar ortaya çıkması halinde, Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamı, diğer Tarafın yetkili havacılık makamundan ivedi danışma isteminde bulunabilecektir.

Madde : 13
Tarifelerin Belirlenmesi

1. Anlaşma Taraflarından birinin havayolu işletmeleri tarafından diğer Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için konulacak ücret tarifeleri; işletme

maliyeti, makul kâr ve diğer havayolu işletme tarifeleri gibi tüm ilgili faktörler göz önünde tutularak uygun düzeylerde saptanacaktır.

2. İşbu Anlaşmanın 1 inci maddesinde değinilen tarifeler ile bu maddenin 1 inci paragrafında sözü geçen tarifeler mümkün olursa hattın tamamı veya bir kısmı üzerinde işletmecilik yapan diğer havayolu şirketlerine danışıldıktan sonra, her iki Tarafın tayin edilmiş havayolu şirketleri arasında anlaşmaya varılarak saptanacak ve böyle bir anlaşmaya varılırken, mümkün olduğunda, Uluslararası Hava Ulaştırma Birliği'nin (IATA) tarifelerinin yapılmasına ilişkin usuller kullanılacaktır.

3. Bu şekilde üzerinde mutabık kalınan ücret tarifeleri yürürlüğe girmesi teklif edilen tarihten en az altmış (60) gün önce Tarafların sivil havacılık makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre sözü geçen makamların mutabakatı ile uzatılabilecektir.

4. Böyle bir onay açıkça verilebilecektir. Tarafların sivil havacılık makamlarından hiçbiri, işbu maddenin 3 üncü paragraf hükümlerine göre sunulmuş bulunan ücret tarifelerine sunuş tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde itirazlarını bildirmez iseler, ücret tarifeleri onaylanmış sayılacaktır. 3 üncü paragraf hükümlerine göre sunuş müddetinin kısaltılmış olması halinde, Tarafların sivil havacılık makamları itiraz müddetinin otuz (30) günden daha az olmasında mutabık kalabilirler.

5. Eğer bir ücret tarifesi üzerinde bu maddenin 2 nci paragrafı hükümlerine göre anlaşma olmazsa, veya bir Taraf sivil havacılık makamlarının diğer Taraf sivil havacılık makamlarına 2 nci paragraf hükümlerine göre üzerinde anlaşmış bulunan bir tarifeye itirazını beyan etmesi halinde, iki Taraf sivil havacılık makamları görüşünü yararlı buldukları herhangi bir devletin havacılık makamlarına danıştıktan sonra ücret trifesini karşılıklı anlaşma ile tespit etmeye çalışacaklardır.

6. Eğer sivil havacılık makamları bu maddenin 5 inci paragrafı hükümlerine göre kendilerine sunulmuş ücret tarifeleri üzerinde veya 5 inci paragraf hükümlerine göre herhangi bir ücret tarifesi üzerinde anlaşamazlar ise, anlaşmazlık bu Anlaşmanın uyuşmazlıkların çözümü hakkındaki 19 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde hal şekline bağlanacaktır.

7. Bu madde hükümlerine göre saptanmış bir ücret tarifesi, yenisi yapıncaya kadar yürürlükte kalacaktır. Herhalde, bir ücret tarifesi yürürlük süresi bu paragraf hükümlerine göre sona eriş tarihinden itibaren oniki (12) aydan fazla uzatılmayacaktır.

8. Tarafların tayin etmiş oldukları havayolları, tarifeli sefer düzenleyen havayolu şirketleri ve bilet satış acenteleri, şayet IATA üyesi iseler, bu durumda, IATA'nın üyelerine yönelik tarife uyum tavsiyelerine imkânlar ölçüsünden riayet edeceklerdir.

Madde : 14

Bilgi ve İstatistik

Anlaşma Taraflarından her birinin havacılık makamları, diğer Tarafın havacılık makamlarına, birinci Tarafın tayin edilmiş havayolu işletmelerince mutabık kalınan seferlerden sağlanan kapasitenin tekrar gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek periyodik yahut diğer istatistikî raporları istem üzerine temin edeceklerdir. Bu raporlar, havayollarının mutabık kalınan seferlerde taşımış oldukları yolcu ve yük miktarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

Madde : 15

Danışma

Yakın bir işbirliği anlayışıyla, Anlaşma Taraflarının havacılıkla ilgili makamları, bu Anlaşma ve ekleri hükümlerinin uygulanmasını ve anılan hükümlere uyulmasını sağlamak amacıyla zaman zaman birbirlerine danışacaktır.

Madde : 16

Değişiklikler

1. Anlaşma Taraflarından herhangi biri bu Anlaşmanın herhangi bir maddesinin değiştirilmesini arzuya şayan bulursa, diğer Tarafı istişarede bulunmayı isteyebilecektir. Yetkili havacılık makamları arasında görüşme veya yazışma yoluyla yapılabilecek böyle bir danışma, istem tarihinden itibaren altmış (60) günlük süre içerisinde başlayacaktır. Bu yoldan üzerinde anlaşmaya varılmış değişiklikler diplomatik nota teatisi ile teyid edildiği zaman yürürlüğe gireceklerdir.

2. Eklerdeki değişiklikler, Anlaşma Taraflarının yetkili havacılık makamlarının doğrudan kendi aralarında anlaşmaya varmalarıyla yapılabilecektir.

Madde : 17

Çok Taraflı Anlaşmalara Uyma

Bu Anlaşma ve ekleri, Anlaşma Tarafları için bağlayıcı olabilecek herhangi birçok taraflı uluslararası sözleşme ile uyum sağlayacak şekilde değiştirilecektir.

Madde : 18

Sona Erme

Anlaşma Taraflarından her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararında olduğunu her zaman diğer Tarafa diplomatik kanaldan bildirebilir. Bu bildirim aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına da ulaştırılacaktır. Bu durumda, son verme bildirimleri karşılık mutabakatla geri alınmadıkça, Anlaşma öteki Tarafça alınış tarihinden başlayarak 12 ay sonunda sona ermiş olacaktır. Diğer Tarafça bildirim alınmadığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının bildirim aldığı tarihten 14 gün sonra alınmış sayılacaktır.

Madde : 19

Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Anlaşma Tarafları arasında bu Anlaşma ve Eklerinin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Taraflar uyuşmazlığı önce kendi aralarında müzakere yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Bu yoldan çözüme ulaşılamazsa uyuşmazlık diplomatik kanaldan bir karar için Tarafıara intikal ettirilecektir.

2. Tarafların müzakere yoluyla uyuşmazlığı çözememeleri halinde karar için üçüncü bir tarafa götürmek konusunda anlaşabilirler. Taraflar bu yoldan anlaşamadığı takdirde, Taraflardan birinin isteği üzerine uyuşmazlık karara bağlanmak üzere, birer tanesi kendi milletlerinden olmak üçüncüsü ise bu iki hakem tarafından belirlenmek kaydıyla üçlü bir hakemler heyetine havale edilir. Taraflardan her biri, Taraflardan birinin ötekinden uyuşmazlığın hakem mahkemesine götürülmesine ilişkin ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin

edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde seçilecektir. Taraflardan herhangi biri verilen süre içerisinde hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde seçilemezse Taraflardan herhangi biri Sivil Havacılık Teşkilatı Konseyi Başkanından durumun gereğine göre bir veya daha fazla hakemi tayin etmesini Anlaşma Taraflarından herhangi biri isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyruğu olacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

3. Taraflar, bu maddenin 2. paragrafına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

4. Taraflardan herhangi birinin veya Anlaşma Taraflarından her birinin tayin edilmiş olan havayollarının bu maddenin 2. paragrafına göre alınmış karara uymaması halinde de, diğer Taraf kusurlu olan Tarafa bu Anlaşmaya göre tanınmış olduğu hak veya ayrıcalıkları sınırlayabilir, askıya alabilir veya geri alabilir.

5. Taraflardan her biri tayin etmiş olduğu hakemin giderlerini karşılayacaktır. Üçüncü hakemin ücreti ve hakemliğin gerektirdiği diğer lüzumlu harcamalar Taraflar arasında eşit olarak paylaşılacaktır.

Madde : 20

Başlıklar

Madde başlıkları, bu Anlaşmaya başvuru ve kolaylık sağlamak üzere konulmuş- tur ve hiç bir şekilde bu Anlaşmanın kapsam ve amacını tanımlayamaz ve sınırlayamazlar.

Madde : 21

Tescil

Bu Anlaşma ve Ekleri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına tescil ettirilecektir.

Madde : 22

Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma ve bu Anlaşmanın ayrılmaz parçasını oluşturan Ekleri, Anlaşma Taraflarından herbirinin iç hukuk hükümleri gereğinin yerine getirildiğine ilişkin diplomatik notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdaki hükümleri benimseyerek aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulüne göre yetkilendirilmiş olan temsilciler bu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

İşbu Anlaşma 1993 yılı Temmuz ayının yirmidokuzuncu gününde, Havana'da eşit olarak geçerli olmak kaydıyla Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dilinde düzenlenmiş olup uyumsuzluk halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Küba Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

EK - I

Hatlar

Bölüm : 1

1. Türkiye Cumhuriyetinin tayin edilmiş havayolu şirketleri tarafından her iki yönde sefer yapılacak hatlar :

Kalkış Noktaları	Ara Noktalar	Varış Noktaları	İleri Noktaları
Türkiye	İki nokta, (daha sonra belirlenecektir.)	Havana	İki nokta, (daha sonra belirlenecektir.)

2. Anlaşma Taraflarından herbirinin tayin edilmiş havayolu şirketleri, herhangi bir veya bütün uçuşlarda kendi opsiyonuna bağlı olarak yukarıdaki noktalardan herhangi birine uğrayarak, bu hat üzerinde mutabık kalınan seferlerin o Tarafın ülkesinde başlaması ve bitmesi şartıyla herbir veya her iki yönde de seferler işletebilirler.

Bölüm : 2

1. Küba Cumhuriyetinin tayin edilmiş havayolu şirketleri tarafından her iki yönde sefer yapılacak hatlar :

Kalkış Noktaları	Ara Noktalar	Varış Noktaları	İleri Noktaları
Küba	İki nokta, (daha sonra belirlenecektir.)	İstanbul	İki nokta, (daha sonra belirlenecektir.)

2. Anlaşma taraflarından herbirinin tayin edilmiş havayolu şirketi, herhangi bir veya bütün uçuşlarda kendi opsiyonuna bağlı olarak yukarıdaki noktalardan herhangi birine uğrayarak, bu hat üzerinde mutabık kalınan seferlerin o Tarafın ülkesinde başlaması ve bitmesi şartıyla herbir veya her iki yönde de seferler işletebilir.

Ek Noktalar

Anlaşma taraflarından herbiri diğer Tarafın ülkesi ilerisinde veya Tarafların ülkeleri arasında seferlerine ek noktaların dahil edilmesini isteyebilir. Bu istek diğer Tarafın havacılık makamının onayına tabidir.

Ek - II

Uçuş Tarifelerinin Onayı

1. Anlaşma Taraflarından her birinin tayin edilmiş havayolu şirketleri her tarife döneminde (yaz ve kış) uçuş tarifelerini, uçak tipi de dahil, en geç uçuş tarifesinin yürürlüğe giriş tarihinden otuz (30) gün önce diğer Tarafın havacılık makamlarının onayına sunacaktır. Özel durumlarda bu süre adı geçen makamların mutabakatı ile kısaltılabilecektir.

2. Tarafların her birinin tayin edilmiş havayolu şirketlerince uçuş tarifelerinin diğer Tarafın havacılık makamlarına sunulmasından önce, her iki Tarafın havayolu şirketleri bunların onayını kolaylaştırmak amacıyla tarifeler konusunda birbirlerine danışacaklardır.

3. Bu uçuş tarifelerini alan havacılık makamları bunları ya onaylayacak veya değişiklik önerisinde bulunacaklardır. Herhalde, tayin edilmiş havayolu şirketleri, tarifeler ilgili havacılık makamları tarafından onaylanmadan önce, seferlerine başlamayacaklardır.

